

The Holy See

II. JÁNOS PÁL PÁPA **LEVÉL A NŐKNEK** a Nők IV. Világkonferenciája alkalmából
Peking, 1995. szeptember

A világon élő Összes Nőnek szívélyes üdvözetem!

1. Együttérzésem és hálám jeleként küldöm mindannyiatoknak ezt a levelet, most, amikor közeleg a Nők IV. Világkonferenciája, melyet ez év szeptemberében tartanak Pekingben.

Mindenekelőtt az Egyesült Nemzetek Szervezetének szeretném kifejezni nagyrabecsülésemet ezért a nagy jelentőségű kezdeményezésért. Az Egyház is hozzá kíván járulni a nők méltóságának, szerepének és jogainak védelméhez, s nem csupán azzal, hogy a Szentszék különös figyelemmel vesz részt a Pekingben folyó munkában, hanem azzal is, hogy közvetlenül szól minden nő szívéhez és értelméhez. Amikor Gertrude Mongella asszony, a konferencia főtitkára e fontos találkozóra való tekintettel nemrég látogatást tett nálam, átnyújtottam neki egy üzenetet, melyben kifejtettem az Egyház ide vonatkozó tanításának néhány alapvető pontját. Ez az üzenet a mostani különleges alkalmon túlmenően általánosabban tekinti át a maga egészében a nők tényleges helyzetét és problémáit, és ügyük szolgálatára kíván lenni a mai Egyházban és a világban. Ezért kívántam, hogy – a minél szélesebb körű megismertetés végett – jusson el valamennyi püspöki konferenciához.

Hivatkozván arra, amit abban a dokumentumban írtam, szeretnék most közvetlenül fordulni minden egyes nőhöz, hogy együtt gondoljuk végig a nők mai helyzetének problémáit és kilátásait, s közben különösen 'a nők méltósága és jogai Isten ígéjének fényében' témakörrel akarok foglalkozni.

E képzeletbeli párbeszéd kiindulópontjának a hálának kell lennie. Az Egyház – ahogy a *Mulieris dignitatem* kezdetű apostoli iratomban írtam – „köszönetet kíván mondani a Legszentebb Háromságnak 'a nő misztériumaért', minden nőért, azért, ami a női méltóság örök mércéje, 'Isten nagy tetteiért', amelyek a nőkben és a nők által valósultak meg az emberi nemzedékek során.”^[1]

2. A hála, melyet az Úrnak a nők világban betöltött hivatására és küldetésére vonatkozó tervéért

fejezünk ki, egyúttal konkrét és közvetlen hála a nők felé is, minden nő felé azért, amit az emberiség életében képviselnek.

Hála neked, nő, aki édesanya vagy, aki egyedülállóan örömteli és fájdalmas tapasztalattal anyaöllé leszel az ember számára; aki a világra jövő gyermek számára Isten mosolyává leszel, aki első lépéseit irányítod, gondját viseled, míg felnőtt, és olyan pontot jelentesz további életútján, ahová mindig visszatérhet.

Hála neked, nő, aki feleség vagy, aki sorsodat visszavonhatatlanul egy férfiéhoz kapcsolod, önmagatok kölcsönös elajándékozásában szolgálva a közösséget és az életet.

Hála neked, nő, aki leány és nővér vagy, aki érzékenységeddel, intuitív adottságoddal, önzetlenségeddel, állhatatosságoddal gazdagítod a szűkebb családot, s általa a társadalom egész életét.

Hála neked, dolgozó nő, aki a szociális, gazdasági, kulturális, művészeti és politikai élet minden területén jelen vagy – azért, hogy nélkülözhetetlen módon hozzájárulsz az értelmet és az érzelmet összekapcsoló kultúra fölépítéséhez, az életnek a „misztériumra” mindig fogékony értelmezéséhez, az emberibb gazdasági és politikai struktúrák létrehozásához.

Hála neked, nő, aki szerzetesnő vagy, aki Krisztus, a megtestesült Ige édesanyjának, minden nők között a legnagyobbnak példája szerint engedékenyen és hűséggel nyílsz meg az isteni szeretet számára, így segítvén az Egyházat és az egész emberiséget, hogy élete Istennek adott „jegyesi” válasz legyen, mely csodálatos módon fejezi ki azt a közösséget, melyet ő teremtményeivel meg akar valósítani.

Hála neked, nő, azért, hogy nő vagy! Női mivoltodban gyökerező érzékenységeddel gazdagítod a világ megértését és hozzájárulsz az emberi kapcsolatok teljes igazságához.

3. A hála azonban nem elég, tudom. Sajnos olyan beidegződésekkel átszőtt történelem örökösei vagyunk, mely minden korban és mindenütt megnehezítette a nő útját, akinek méltóságát félreismerték, értékeit eltorzították, akit gyakran kizártak, sőt rabszolgává tettek. Ez akadályozta abban, hogy valóban önmaga legyen, az egész emberiséget pedig megfosztotta az igazi lelki gazdagságtól. Biztosan nem lenne könnyű pontosan kimutatni a bűnös felelősséget, ha azokra a kulturális lerakódásokra gondolunk, amelyek évszázadokon át meghatározták a gondolkodásmódot és az intézményeket. De ha eközben, különösen bizonyos történelmi körülmények között az Egyház számos fia is követett el objektív bűnöket, azt őszintén sajnálom. E sajnálat úgy hassa át az egész Egyházat, hogy megújult hűséggel merítsünk az evangéliumból, mely magának Krisztusnak a magatartásából fakadó, múlhatatlan érvényű üzenetet hordoz éppen a nők mindenfajta kihasználás és elnyomás alóli felszabadításának témakörével kapcsolatban is. Ő, midőn túllépett az akkori kultúra előírásain, a nőkkel szemben nyitott, figyelmes, elfogadó és

odahajló magatartást tanúsított. Ily módon tisztelte a nőben azt a méltóságot, melyet az öröktől fogva hordoz Isten tervében és szeretetében. Ha e második évezred végén Krisztusra pillantunk, önkéntelenül is azt kérdezzük: Mennyi talált meghallgatásra, mi valósult meg üzenetéből?

Igen, itt az ideje, hogy bátor emlékezéssel és a felelősség nyílt bevallásával tekintsünk az emberiség hosszú történelmére, melyhez a nők – legtöbbször sokkal kedvezőtlenebb föltételek között – oly módon járultak hozzá, ami nem marad el a férfiak mögött. Különösen azokra a nőkre gondolok, akik szerették a kultúrát és a művészetet, és ennek szentelték magukat, bár kezdetől fogva hátrányos helyzetben voltak, gyakran csak gyengébb neveltetésben lehetett részük, leértékelték, félreismerték, még meg is tagadták intellektuális teljesítményeiket. A nők sokrétű történelemformáló tevékenységéről a tudományos történetírás eszközeivel sajnos csak nagyon kevés állapítható meg. Az élet folyamatára, az egymást követő nemzedékekre jótékony hatást gyakorló női tevékenységnek szerencsére vannak igazolható nyomai, még ha az idő el is fedte őket. E nők e roppant 'hagyománya' tekintetében az emberiség mérhetetlen adósságot halmozott föl. Hány nőt értékelték és értékelnek még mindig inkább fizikai külseje, mint szaktudása, munkája, szellemi produktumai, érzékenységének gazdagsága, s végül létének és lényének sajátos méltósága szerint!

4. És mit mondjunk azokról az akadályokról, melyek a világ számos részén még mindig gátolják a nők teljes bevonását a társadalmi, politikai és gazdasági életbe? Gondoljunk csak arra, ahelyett, hogy jutalmaznák, milyen gyakran büntetik az anyaság ajándékát, melynek pedig az emberiség a továbbélését köszönheti. Bizonyára sokat kell még azért tenni, hogy a feleségek és anyák ne szenvedjenek hátrányos megkülönböztetést. Sürgősen el kell érni, hogy az emberi személy mindenütt valódi jogegyenlőséget kapjon, és ez jelenti az 'azonos munkáért azonos bért' elv érvényesülését, a dolgozó anyák védelmét, az igazságos szakmai előrejutást, a házastársak családjogi egyenlőségét, és mindannak az elismerését, ami az állampolgár jogaival és kötelességeivel egy demokráciában összefügg. Az igazságosság aktusáról van szó, de szükségszerűségről is. Az előttünk álló, nagyon komoly problémák (szabadidő, életminőség, kivándorlás, szociális szolgálatok, eutanázia, drogok, egészségügy és beteggondozás, ökológia stb.) a jövő politikájában egyre megoldhatatlanabbak lesznek a nő bevonása nélkül. Mindezekben a területeken a tapasztalatok szerint értékesnek bizonyul a nők fokozottabb társadalmi jelenléte, mert hozzájárulnak a csupán teljesítmény- és produktivitás-központú szemléletből eredő társadalmi ellentmondások kiküszöböléséhez, és a rendszerek olyan átalakítását segítik elő, mely előnyben részesíti „a szeretet civilizációjában” körvonalazódó humanizációs folyamatokat.

5. Hogyan hagyhatnánk említés nélkül, ha a nő világban elfoglalt helyzetének egyik legkényesebb területét tekintjük, a nőkkel szemben elkövetett nemi erőszak hosszú és lesújtó – gyakran persze felszínre sem került – történetét? A harmadik évezred küszöbén nem maradhatunk közömbösek és rezignáltak e jelenséggel szemben. Itt az ideje, hogy nyomatékosan elítéljük a nemi erőszak formáit, melynek tárgya általában a nő, és megfelelő törvényes eszközökkel védekezzünk ellene. Az emberi személy tisztelete nevében panaszt kell emelnünk azonkívül az élvezetvágy és az

üzleti szellem által meghatározott, széles körben terjedő kultúra ellen, mely a nemiség következetes kizsákmányolását segíti elő, amennyiben fiatal korban levő leányokat is arra kényszerít, hogy a korrupció prédájává váljanak és testüket áruba bocsássák.

Mekkora tiszteletet érdemelnek ellenben – látván az ilyen elfajulásokat – azok a nők, akik gyermekük iránti hősiek szeretettel kihordják terhességüket, mely az erőszakkal rájuk kényszerített nemi kapcsolat eredménye; ami nemcsak a világban sajnos még mindig oly gyakori háborúk rémtetteinek egy fejezete, hanem előfordul a hedonista engedékenység kultúrája által gyakran megrontott jólét és béke körülményei között is, melyben nagyon könnyen tenyészik az agresszív férfiasságra való hajlam. Ilyen körülmények között az abortusz, amely persze mindig súlyos bűn marad, inkább a férfi és a környezet terhére írható bűncselekmény, mint a nőnek felróható bűn.

6. A nőknek szóló hálám ezért nyomatékos felhívás is: tegyen meg minden szükségeset mindenki, különösképpen pedig az államok és a nemzetközi intézmények, hogy a nők ismét megkapják a méltóságuknak és szerepüknek kijáró teljes tiszteletet. Ennek kapcsán nem mulaszthatom el, hogy ki ne nyilvánítsam csodálatomat azon jóakarató nők iránt, akik a nők védelmében az alapvető társadalmi, gazdasági és politikai jogok kivívásának szentelték magukat, és bátor kezdeményezésükkel olyan korban álltak elő, amikor e küzdelmüket túlzásnak, a hiányzó nőiesség jelének, nagyzolásnak, sőt bűnnek tekintették!

Ahogy a nőnek erre a nagyszerű felszabadítási folyamatára tekintve az idei *béke-világnapra küldött üzenetemben* írtam, elmondható, hogy „nehéz és bonyolult, időnként tévedésektől sem mentes, lényegében azonban pozitív út volt, még ha nem is értünk a végére, látván a sok akadályt, mely a világ különböző részein annak útjában áll, hogy a nőt sajátos méltóságának megfelelően elismerjék, tiszteljék és megbecsüljék.”^[2]

Ezen az úton tovább kell menni! Mégis meg vagyok győződve róla, hogy a nő önazonosságának teljes tiszteletben tartásához vezető legrövidebb út megtalálása nemcsak a bűncselekmények és igazságtalanságok kipellengérezésén múlik, még ha erre szükség is van, hanem ezenkívül és mindenekelőtt egy hatékony és átgondolt programon, mely átfogja a nő életének minden területét, kezdve azzal, hogy újból és egyetemesen tudatosítani kell a nő méltóságát. E méltóság elismerésére a sokféle történelmi beidegződés ellenére maga az értelem készlet minket, mely fölfogja Istennek a minden emberi szívbe írott törvényét. Mindenekelőtt azonban Isten Igéjéből tudjuk teljes világosságában fölismerni a nő méltóságának alapvető antropológiai fundamentumát, mely Istennek az emberiségre vonatkozó tervében gyökerezik.

7. Engedjétek meg ezért, kedves nővéreim, hogy veletek együtt még egyszer elgondolkozzam a Szentírásnak azon a csodálatos részletén, mely az ember teremtését írja le, s mely oly sok mindent mond a ti méltóságotokról és küldetésekről a világban.

A *Teremtés könyve* összefoglalóan, költői és szimbolikus formában, de mélységesen igaz nyelven beszél a teremtésről: „Isten megteremtette az embert, a maga képére és hasonlatosságára. Isten képmásául teremtette őt. Férfinak és nőnek teremtette őket”.^[3] Az isteni teremtés pontos terv szerint történik. Mindenekelőtt elhangzik, hogy az ember „Isten képmására, hozzá hasonlóvá” teremtetett, s ez a megfogalmazás egyúttal világosan mutatja az ember különleges voltát a teremtés egész művében.

Azután azt olvassuk, hogy már kezdetben „férfinak és nőnek”^[4] lett teremtvé. Maga a Szentírás adja meg ennek az adatnak az értelmezését: az ember, habár körülveszi a látható világ számtalan teremtménye, tudatára ébred, hogy egyedül van.^[5] Isten beavatkozik, hogy kisegítse ebből a magányosságából: „Nem jó az embernek egyedül lennie. Alkotok neki segítőtársat, aki hozzá illő.”^[6] A nő teremtése tehát kezdettől a segítségnyújtás elvére van rendelve, de nem – s ez meggondolandó – az egyoldalú, hanem a kölcsönös segítségnyújtás elvére. A nő a férfi kiegészítője, mint ahogy a férfi a nő kiegészítője: férfi és nő kölcsönösen beteljesíti egymást. A nőiesség éppúgy megvalósítja az „emberit”, mint a férfiasság, de másfajta, kiegészítő jelleggel.

Amikor a *Teremtés könyve* „segítőtársról” beszél, az nemcsak a tevékenység, hanem a lét területére is vonatkozik. A női és férfi mivolt nemcsak fizikai és pszichikai, hanem ontológiai szempontból is kiegészítik egymást. Csak a „férfias” és „nőies” kettősség valósítja meg teljesen az „emberit”.

8. Isten, miután férfinak és nőnek teremtette az embert, azt mondja mindkettőnek: „Töltsétek be a földet, és vonjátok uralmatok alá”.^[7] Nemcsak a szaporodás képességét kölcsönzi nekik, hogy az emberi nem fennmaradjon az időben, hanem rájuk bízva feladatként a földet is, amennyiben kötelességükké teszi, hogy felelősségteljesen bánjanak annak forrásaival. Az ember mint értelmes és szabad lény fölszólítást kap, hogy változtassa meg a föld arculatát. E feladat kapcsán, mely lényegében kultúrtevékenység, mind a férfi, mind a nő kezdettől ugyanazt a felelősséget viseli. Hitvesi és termékeny kölcsönösségükben, közös feladatukban, hogy uralják és vessék hatalmuk alá a földet, a férfi és a nő között nem statikus egyenlőség van, de nem is szakadékszerű különbség és kérlelhetetlen konfliktus: kapcsolatuk a legtermészetesebben, Isten tervének megfelelően „a kettő egysége”, azaz egy kapcsolatra épült „egység a kettősségben”, melyben mindketten gazdagító és felelősséggel áthatott ajándéknak érzik a személyek közötti kölcsönös kapcsolatot.

Erre a „kettő egységre” Isten nemcsak a szaporodást és a családi életet bízta, hanem a történelem fölépítését is. Ha a család 1994-ben tartott nemzetközi évében a nőre mint anyára terelődött a figyelem, akkor a pekingi konferencia alkalmasnak tűnik, hogy újólag tudatosítsuk mindazt, amivel a nő egész társadalmak és nemzetek életéhez járul hozzá. E hozzájárulása mindenekelőtt szellemi–kulturális, de társadalmi–politikai és gazdasági természetű is. Valóban sokat köszönhetnek a nőknek a társadalom különböző területei, az államok, a nemzeti kultúrák és – mindent egybevetve – az egész emberiség fejlődése!

9. A fejlődést rendes körülmények között tudományos és műszaki kategóriákkal értékelik, és a nők ilyen szemszögből sem maradnak adósak. Ez azonban a fejlődésnek nem az egyetlen, és nem is a legfontosabb dimenziója. Fontosabbnak tűnik az etikai–szociális dimenzió, az emberi kapcsolatok és a lélek értékei: e dimenziót illetően – mely kezdve a személyek közötti mindennapi kapcsolatokon, különösen a családon belül, gyakran minden feltűnés nélkül bontakozik – a társadalom széles körben adósa a „női géniusznak”.

Ebben az összefüggésben szeretnék külön is köszönetet mondani azoknak a nőknek, akik – családjukon túl is – a nevelés különböző területein dolgoznak: óvodákban, iskolákban, egyetemeken, intézetekben, plébániákon, egyesületekben és mozgalmakban. Ahol oktatókra és nevelőkre van szükség, mindenütt megnyilvánul, milyen rendkívüli készséggel szentelik magukat a nők az emberi kapcsolatoknak, különösen a leggyengébbek és a legvédtelenebbek javára. E munka során valami olyat valósítanak meg, ami érzelmi, kulturális és lelki anyaságnak nevezhető, mely a személy fejlődésére és a társadalom jövőjére kifejtett hatása miatt valószínűleg fölbecsülhetetlen értékű. És hogy hagyhatnánk itt említés nélkül oly sok katolikus nő és női szerzetesrend tanúságát, akik a különböző földrészekeken a gyermekek, fiúk és lányok, nevelését tették fő szolgálatukká? Nem kell-e hálás szívvel tekintenünk mindazokra a nőkre, akik az egészségügyi szolgálat frontján dolgoztak és dolgoznak továbbra is, és nemcsak jól szervezett egészségügyi intézmények keretében, hanem gyakran nagyon sanyarú körülmények között, a világ legszegényebb országaiban, s ezzel a szolgálatnak olyan tanúságát adják, mely nem ritkán a vértanúsággal határos?

10. Ezért, kedves nővéreim, az a kívánságom, hogy különös figyelemmel gondoljuk végig „a női géniusz” témakörét, nemcsak azért, hogy fölismerjük benne a pontos isteni terv vonásait, melyet el kell fogadni és be kell tartani, hanem azért is, hogy több teret kapjon a társadalom egész életében, így az egyházi életben is. Ezzel a témával, melyet már a Mária-év alkalmából is fölvettem, részletesen foglalkozhattam a már említett, 1988-ban megjelent *Mulieris dignitatem* kezdetű apostoli iratomban. Idén pedig abban a levélben akartam gondolatban a *Mulieris dignitatem*-hez kapcsolódni, melyet hagyományosan nagycsütörtökre küldök a papoknak, s melyben föl hívtam őket, gondolják végig, milyen fontos szerepet játszik életükben a nő mint anya, mint testvér és mint munkatárs az apostoli munkában. Ez annak a „segítségnyújtásnak” – a házastársától különböző, de szintén fontos – másik dimenziója, melyet a *Teremtés könyve* szerint a nőnek nyújtania kell a férfi számára.

Az Egyház Máriában látja „a női géniusz” legfenségebb megnyilvánulását, és a késztetések el nem apadó forrását találja benne. Mária „az Úr szolgálóleányának” nevezte magát.^[8] Isten ígéje iránti engedelmességből elfogadta a názáreti család hitvesének és édesanyjának kitüntetését, de könnyűnek éppen nem nevezhető hivatását. Azáltal, hogy vállalkozott Isten szolgálatára, az ember szolgálatába is állt: szeretetszolgálatra. E szolgálat lehetővé tette számára, hogy megtapasztalja életében a titokzatos, de valóságos „uralkodást”. Nem véletlenül szólítják az „ég és a föld királynőjének”. Így szólítja őt a hívők egész közössége, és sok nemzet és nép szólítja őt

saját „Királynőnek”. Az ő „uralkodása” szolgálat! Az ő szolgálata „uralkodás”!

Így értendő a tekintély mind a családban, mind a társadalomban és az Egyházban. Az „uralkodás” az ember lényegi hivatását nyilatkoztatja ki, aki annak képére teremtetett, aki ég és föld Ura, és arra hivatott, hogy Krisztusban Isten fogadott gyermekévé legyen. Az ember a Földön az egyetlen teremtmény, akit „Isten önmagáért akart”, ahogy a II. vatikáni zsinat tanítja, mely jellemző módon hozzáfűzi, hogy az ember „csak akkor talál teljesen önmagára, ha őszintén elajándékozza magát”.^[9]

Ebben áll Mária anyai „uralkodása”. Mivel egész élete a Fiúnak szóló odaadás volt, az egész emberi nem fiai és leányai iránti odaadássá is válik, amennyiben mélységes bizalmat kelt abban, aki hozzá fordul, hogy az élet nehéz ösvényén végső, transzcendens céljához eljusson. Ezt a végcélt mindenki hivatásának állomásain át éri el, s e cél mind a férfi, mind a nő földi tevékenységének irányt mutat.

11. Ha így értelmezzük a szolgálatot – melyet, ha szabadon, kölcsönösségben és szeretetben végeznek, az ember igaz „királyságát” fejezi ki –, elfogadható bizonyos szerepkülönbség, anélkül, hogy ennek hátrányos következményei lennének a nőre nézve, föltéve, hogy e különbség nem önkény eredménye, hanem a férfiúi és női lét sajátosságaiból fakad. Ha Krisztus – szabad és szuverén döntéssel, melyről jól tanúskodik az evangélium és az Egyház állandó hagyománya – csak férfiakra hagyta, hogy a papi szolgálat gyakorlásával neki mint az Egyház „pásztorának” és „vőlegényének” „ikonjai” legyenek, ez nem csorbítja a nők szerepét, ahogy egyébként az Egyház többi tagját sem, akik nem viselik a papi hivatalt, de részesülnek a keresztségben gyökerező „általános papság” méltóságában. Ezeket a szerepkülönbségeket ugyanis nem az emberi társadalom funkcionális szabályozásának fényénél, hanem a szentségi rend sajátos kritériumai alapján kell értelmezni, azaz azoknak a jeleknek a rendjében, melyeket Isten szabadon választott, hogy jelenlétét az emberek között láthatóvá tegye.

Egyébként éppen e jelrendszer keretében, jóllehet a szentségi területen kívül, nem csekély a jelentősége a Mária magasztos példája szerint megélt „nőiességnek”. Mert a hívő, és egész különlegesen az „Istennek szentelt” nő „női mivoltában” van egyfajta benső „prófétaság”^[10] egy nagyon megragadó szimbolika, mondható egy jelentőségteljes „képmasság”, mely Máriában tökéletesen megvalósult, és egy „szűzi” szív föltétlenségével – hogy Krisztus „jegyese” és a hívő „anyja” legyen – az Egyháznak mint szent közösségnek a lényegét találóan fejezi ki. A férfi és a nő kölcsönös kiegészítő szerepének e „képmása” jobban kinyilvánítja az Egyház két elkerülhetetlen dimenzióját: a „máriás” és az „apostoli-péteri” elvet.^[11]

Másrészt – erre emlékeztettem a papokat az említett idei nagycsütörtöki levélben – a szolgálati papság Krisztus tervében „nem az uralkodás, hanem a szolgálat kifejezése”^[12] Az Egyház sürgős feladata, hogy Isten Igéjének világosságánál naponta megújulva ezt egyre világosabban megmutassa mind a közösségi szellem kibontakoztatásával, mind a részvétel minden sajátosan

egyházi eszközének gondos támogatásával, mind a számtalan személyes és közösségi karizma – melyeket Isten lelke a keresztény közösség épülésére és az emberek szolgálatára támaszt – megbecsülésével és tiszteletbentartásával.

A szolgálat e tág terében az Egyház kétezer éves története folyamán – a sok beidegződés ellenére – valóban megismerte a „női génuszt”, hiszen kiváló nők támadtak belőle, akik mély és üdvös hatást gyakoroltak a következő nemzedékekre. Gondolok a női vértanúk, szentek, rendkívüli misztikusok hosszú sorára. Gondolok különösen Sziénai Szent Katalinra és Avilai Szent Terézre, akiket a boldog emlékezetű VI. Pál pápa egyháztanítóvá nyilvánított. S hogy is ne emlékeznénk meg itt azokról a nőkről, akik hitük ösztönzésére rendkívüli jelentőségű szociális kezdeményezéseket tettek, elsősorban a legszegényebbek szolgálatában? A jövő Egyháza a harmadik évezredben bizonyára nem mulasztja el, hogy elismeréssel legyen a „női génusz” új és csodálatos megnyilvánulásai iránt.

12. Látjátok hát, kedves nővéreim, mi minden motiválja az Egyház óhaját, hogy az Egyesült Nemzetek szervezésében Pekingben sorra kerülő konferencia a teljes igazságot nyilvánítsa ki a nőről. Emeljék ki kellőképpen a „női génuszt”, amennyiben tekintetüket nemcsak az egykor élt vagy ma élő nagy és közismert nőkre vetik, hanem minden olyan egyszerű nőre is, aki tehetségét mint nő a mindennapokban mások szolgálatában juttatja kifejezésre. Mert a nő különösen önmagának a mindennapi életben való elajándékozásában ragadja meg életének mély elhivatottságát, ő, aki talán jobban látja az embert, mint a férfi, mert ő a szívével lát. Ő a különböző ideológiai vagy politikai rendszerektől függetlenül látja az embert. Látja nagyságát és korlátait, és megpróbál elébe menni és segítségére lenni. Ily módon megvalósul az emberiség történelmében a Teremtő alapvető terve, és a hivatások és elhivatottságok sokféleségében szakadatlan megnyilvánul az a – nemcsak fizikai, hanem mindenekelőtt lelki – szépség, mellyel Isten kezdettől megajándékozta az emberi teremtményt, és különösen a nőt.

Miközben imádságommal az Úrra bízom e fontos pekingi találkozó sikerét, fölhívom az Egyház közösségét, használja föl ezt az évet arra, hogy őszinte hálát mondjon a világ Teremtőjének és Megváltójának azért a nagy jóért, azért az ajándékért, ami a női mivolt, mely a maga sokrétű megjelenési formájában az emberiség és az Egyház alapvető örökségéhez tartozik.

Mária, szeretet királynője, virrassz a nők és küldetésük fölött, mely az emberiség, a béke és Isten országának növekedése szolgálatára rendeli őket!

Áldásommal.

Vatikán, 1995. június 29-én, Péter és Pál apostolok ünnepén.

Jegyzetek:

[1] 31. p.

[2] 4. p.

[3] Ter 1,27.

[4] Ter 1,27.

[5] Vö. Ter 2,20.

[6] Ter 2,18.

[7] Ter 1,28.

[8] Lk 1,38.

[9] GS 24.

[10] Vö. Mulieris dignitatem 29.

[11] Vö. ua. 27.

[12] 7.p.

© Copyright 1995 - Libreria Editrice Vaticana

©Copyright - Libreria Editrice Vaticana